

Záznam
zo stretnutia pracovnej skupiny k novele zákona o sociálnych službách,
konaného dňa 6. novembra 2012

Účel stretnutia: Pracovné stretnutie k téme financovania sociálnych službách.

Účastníci: Podľa prezenčnej listiny (príloha 1)

Priebeh stretnutia:

Pracovné stretnutie otvoril pán štátny tajomník Burian. Informoval prítomných o predmete rokovania, ktorým bude najmä otázka stanovenia „normatívu“ na prevádzku poskytovaných sociálnych služieb a otázka poskytovania finančného príspevku na odkázanosť zo štátneho rozpočtu podľa stupňa odkázanosti klienta. Uviedol, že podľa údajov poskytnutých VÚC, by poskytovanie finančných prostriedkov vyšším územným celkom znamenalo navýšenie súčasných výdavkov zo štátneho rozpočtu o 6,3 mil. €. Na záver pán štátny tajomník zdôraznil, že od decentralizácie sociálnych služieb uplynulo už veľa času a zmenilo sa veľa podmienok a financovanie sociálnych služieb je preto potrebné riešiť. Nakoľko ZMOS pred zasadnutím pracovnej skupiny nepredložil svoje stanovisko k otázkam financovania sociálnych služieb, pán štátny tajomník vyzval jeho zástupcov k prezentovaniu ich postojov v tejto oblasti.

Pán Turčány za ZMOS prezentoval, že pre nich je téma sociálnych služieb témou princípov a v súčasnosti nevie odpovedať na otázku, ako naplniť originálnu pôsobnosť samosprávy (nie vo vzťahu k verejným poskytovateľom) financovaním, ktoré má charakter prenesenej pôsobnosti. Súčasnú financovanie sociálnych služieb je pre obce a mestá výhodné, avšak nie dlhodobé. ZMOS vykoná analýzu, ktorú predloží Rade ZMOSu a následne budú prezentovať svoje rozhodnutie a stanovisko k tejto veci.

Pán Lipiansky požiadal pána štátneho tajomníka o účasť zástupcu Ministerstva zdravotníctva SR na stretnutiach pracovnej skupiny, s čím pán štátny tajomník súhlasil. Zároveň zodpovedal otázku týkajúcu sa následného postupu informáciou o tom, že novela zákona o sociálnych službách by mala nadobudnúť účinnosť najneskôr 1.1.2014, avšak už do konca roka by privítal vecný návrh zámerov novely. K potrebe podpory domácej opatrovateľskej služby sa pán štátny tajomník vyjadril, že ministerstvo podporuje trend podpory rozvoja domácej starostlivosti a to aj prostredníctvom v súčasnosti pripravovaného Národného projektu podpory opatrovateľskej služby.

Následne niektorí z členov skupiny prezentovali postoj organizácie, ktorú zastupovali, k otázke financovania sociálnych služieb (p. Dobrotková, p. Filipová, p. Woleková, p. Jusková). Podnety k tejto téme boli členmi pracovnej skupiny zasielané písomne a predstavené všetkým členom pracovnej skupiny. Niektorí členovia (p. Woleková, p. Jusková) zdôraznili, že najlepšie by bolo realizovať zmenu financovania cez zmenu fiškálnej decentralizácie, čo však vzhľadom na čas, ktorý si by si takáto zmena vyžadovala,

v súčasnosti nie je reálne, ak má novela zákona o sociálnych službách nadobudnúť účinnosť 1.1.2014.

Pani Brichtová a pani Šebová otvorili otázku „normatívu“ na prevádzku sociálnej služby, t.j. čo si členovia skupiny pod týmto pojmom predstavujú. Zástupcovia ZMOS a ÚMS uviedli, že pojem „normatív“ sa spája s prenesenou pôsobnosťou, teda so zasahovaním do originálnej pôsobnosti samosprávy. Preto p. Brichtová navrhla používať napr. pojem „štandard“ s tým, že nestačí, aby bol v zákone vyjadrený len opisne, ale aj s finančným vyjadrením.

P. Měchura upozornil na otázku stanovenia normatívu pre rôzne formy sociálnej služby, nakoľko pri pobytovej službe to nemusí byť problém, ale pri ambulantnej a terénnej (vzhľadom na veľkú variabilitu) áno.

P. Budayová uviedla, že za normatív považuje jednotne stanovenú sumu pre druh sociálnej služby pre celé Slovensko, na ktorom sa bude podieľať štát prostredníctvom FPO, samospráva prostredníctvom FPP a občan úhradou.

P. Konečný vyjadril názor, že stanovenie „normatívu“ môže znemožniť snahu robiť službu (pri rovnakej kvalite) lacnejšie a súčasne poskytovatelia najmä z BSK budú mať problém sa do normatívu „vtesnať“ vzhľadom na vyššie ceny.

P. Šopová uviedla, že nikto nepochybuje o regionálnych rozdieloch, normatív však bude stanovený len v minimálnej výške, t.j. je možnosť úprav na základe regionálnych rozdielov a FPP by mal byť stanovený jednotne. Súčasne považuje za nevyhnutné jednotne upraviť podmienky pre verejných a neverejných poskytovateľov tak, aby neverejní poskytovatelia nepýtali len minimálnu úhradu, pričom v súčasnosti vzniknutý rozdiel musí doplácať samospráva.

P. Jusková navrhla nestanovovať normatív pre EON, ale len pre FPP.

P. Červienka vyjadril obavu z rizika, že ak podľa navrhovaného systému bude FPP platiť samospráva z vlastného rozpočtu, nebude mať na to (najmä miestna samospráva) dostatok zdrojov.

P. Freyová otvorila otázku sociálnych služieb pre deti so zdravotným postihnutím, a to najmä vo vzťahu k ich vzdelávaniu. Vzhľadom k tomu, že táto otázka sa týka aj pôsobnosti iného rezortu, bude realizované samostatné stretnutie s pani Freyovou na základe jej písomného návrhu a to aj za účasti zástupcu Ministerstva školstva SR.

Ďalšou diskutovanou témou bolo posudzovanie odkázanosti. P Brichtová informovala prítomných, že v novele zákona o sociálnych službách bude upravené posudzovanie len na stupeň odkázanosti (nie na konkrétny druh SS), to znamená že klient bude môcť rozhodnúť o stupni odkázanosti využiť pre rôzne druhy sociálnych služieb, pre ktoré splní podmienky stanovené zákonom a odbúra sa zbytočná administratíva. Súčasne to znamená, že pôjde už len o lekárske posudzovanie a sociálny posudok sa bude realizovať až keď si klient vyberie konkrétny druh sociálnej služby. Je však otázne, či súčasné kritéria odkázanosti posudzované z medicínskeho hľadiska (podľa prílohy č. 3 zákona) sú dobre nastavené a požiadala zástupcov samosprávy, aby na základe podnetov svojich posudzujúcich lekárov predložili konkrétne návrhy na jeho úpravu. Súčasne zostáva otvorená otázka, kto (ktorý orgán) by mal posudzovanie vykonávať. Niektorí členovia pracovnej skupiny, prezentovali svoje návrhy zaslané už písomne, pričom zástupca ZMOSu (ktorý písomný návrh nezaslal) doplnil, že ten kto má zodpovednosť za poskytovanie má aj posudzovať (t.j. samospráva).

K tejto téme p. Šopová doplnila, že je potrebné prihliadať aj na funkčnosť poruchy, t.j. aby sa nestávalo, že takmer samostatní klienti sú umiestňovaní v pobytočných zariadeniach len z dôvodu diagnózy (napr. schizofrénia).

V rámci daných tém sa rozvinula diskusia aj k témam už mnohokrát diskutovaným, ako je realizácia práva klienta na službu (najmä terénnu sociálnu službu) v praxi, nedostatočné kapacity v malých obciach na plnenie všetkých originálnych pôsobností, potreba špecifikácie podmienok bezodkladného poskytnutia sociálnej služby. P. Gumulák požiadal o informáciu o možnostiach financovania sociálnych služieb na zabezpečenie základných životných potrieb zo štátneho rozpočtu, na čo mu p. Brichtová odpovedala, že je záujem ponechať súčasný systém finančného príspevku z MPSVR SR.

Na záver p. Brichtová informovala prítomných, že budúce stretnutie pracovnej skupiny sa bude venovať téme previazanosti sociálnej a zdravotnej starostlivosti, a to najmä možnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť zariadeniami sociálnych služieb a preplácaniu ošetrovateľských výkonov poskytovaných v zariadeniach sociálnych služieb. Na toto stretnutie bude prizvaný aj zástupca Ministerstva zdravotníctva SR. P. Bušová navrhla venovať sa aj téme zdravotných asistentov, t.j. aby aj im bolo umožnené robiť výkony, ktoré si môžu robiť aj v súčasnosti pacienti sami.

Záver:

Z rozsiahlej diskusie vyplynuli nasledovné úlohy:

- SK 8 doplní **do 30. 11. 2012** predložený audit posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu o všetky vydané rozhodnutia, t.j. aj klientov, ktorí boli posúdení, ale sociálna služba sa im neposkytuje, resp. sa im poskytuje u neverejného poskytovateľa, ktorý nie je financovaný z verejných zdrojov s cieľom získať objektívny dopad na finančné prostriedky.
- Zástupcovia samosprávy (ZMOS, ÚMS, SK 8) na základe podkladov svojich posudzujúcich lekárov, prípadne ostatní členovia pracovnej skupiny, predložia svoje konkrétne návrhy na úpravu kritérií posudzovania odkázanosti na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy (príloha č. 3 zákona o SS) najneskôr **do 30. 11. 2012**.
- MPSVR SR zrealizuje osobitné tematické stretnutie s pani Freyovou (na základe jej písomných podkladov) k téme vzdelávanie detí so zdravotným postihnutím a to aj za účasti zástupcu Ministerstva školstva SR.

Nasledujúce stretnutie, ktoré bude včas oznámené, sa uskutoční po predložení návrhov a podnetov zo strany členov pracovnej skupiny.

v Bratislave: 12. 11. 2012

Spracovala:
Eva Zaujecová

Schválila:

Lýdia Brichtová

Nadežda Šebová

Prezenčná listina členov pracovnej skupiny k novele zákona o sociálnych službách na rokovaní dňa 6.11.2012

Meno a priezvisko	Organizácia/Funkcia	Podpis
JUDr. Nadežda Šebová	MPSVR SR, sekcia sociálnej a rodinnej politiky – generálna riaditeľka	
Mgr. Lýdia Brichtová, PhD.	MPSVR SR, odbor sociálnych služieb - riaditeľka	
Mgr. Eva Zaujecová	MPSVR SR, odbor sociálnych služieb	
PhDr. Mária Košútová	MPSVR, odbor dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb	
Ing. Zuzana Jusková	Združenie samosprávnych krajov SK 8 - vedúca odboru sociálnych služieb a zdravotníctva KSK	
Mgr. Marta Pauková	Združenie samosprávnych krajov SK 8 - riaditeľka odboru sociálnych vecí ŽSK	
PhDr. Pavel Červienka	Združenie samosprávnych krajov SK 8 - Vedúci oddelenia podpory poskytovateľov sociálnych služieb BBSK	
Mgr. Michaela Šopová	Združenie samosprávnych krajov SK 8 - Vedúca odboru sociálnych vecí BSK	
Ing. Jozef Turčány	Združenie miest a obcí Slovenska - výkonný podpredseda	
Ing. Božena Kováčová	Združenie miest a obcí Slovenska	
JUDr., Mgr. Bruno Konečný	Združenie miest a obcí Slovenska	
Ing. Mária Filipová	Únia miest Slovenska - Expertka UMS, námestníčka pre služby MsÚ Banská Bystrica	
Ing. Ján Lipiansky, PhD.	Jednota dôchodcov na Slovensku - podpredseda	
Ing. Bc. Milan Měchura	Národná rada občanov so zdravotným postihnutím v SR	
Ing. Milada Dobrotková, MPH	Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb v SR - predsedníčka	
JUDr. PhDr. Adriana Adamicová	Zväz poskytovateľov sociálnych služieb v Slovenskej republike - predsedníčka	
PhDr. Helena Woleková	Nezávislá platforma SocioForum, o.z.	
Mgr. Radovan Gumulák	Konferencia biskupov Slovenska	
Ing. Viera Freyová		
Katarína Bodorová	UNSS	
BUDOVÁ	APSSU SR	
BUDAJOVÁ	USK	
Grigová A.	ŽSK	
REPTOVÁ	SOCIOFORUM	